

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εισηγητές:

(1) Δήμητρα Χατζηγιαννάκη
Βοηθός Ειδικός Επιστήμονας
Τηλ.: 210-6460814
Fax: 210-6460414
E-mail: d.hatz@synigoroskatanaloti.gr

(2) Αριστοτέλης Σταμούλας
Ειδικός Επιστήμονας
Τηλ.: 210-6460814
Fax: 210-6460414
E-mail: astamoulas@synigoroskatanaloti.gr

Αθήνα, 13 Σεπτεμβρίου 2011
Αριθ. πρωτ.: 8480

Προς:

(1) ΕΝΩΣΗ ΕΦΟΠΛΙΣΤΩΝ ΑΚΤΟΠΛΟΪΑΣ
Αριστείδου 15
185 31, Πειραιάς

(2) ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Ακτή Μιαούλη 7-9
185 35, Πειραιάς

Σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Καταναλωτή»

(κατ' άρθρο 3, παρ. 1 και 2 του ν. 3297/2004 - ΦΕΚ Α' 259, όπως ισχύει τροποποιημένος)

Θέμα: Αποζημίωση για φθορά ή απώλεια αποσκευών επιβατών στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορές.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή αποτελεί Ανεξάρτητη Αρχή, επιφορτισμένη από τον ν. 3297/2004 (ΦΕΚ Α' 259), όπως ισχύει τροποποιημένος, με τη συναινετική επίλυση των καταναλωτικών διαφορών, έχοντας ταυτόχρονα το δικαίωμα να προβαίνει σε συστάσεις και υποδείξεις προς τους προμηθευτές ύστερα και από αυτεπάγγελτη έρευνα, ιδίως όταν από την επιχειρηματική συμπεριφορά τους θίγεται μεγάλος αριθμός καταναλωτών.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του, ο Συνήγορος του Καταναλωτή έχει γίνει αποδέκτης αναφορών από καταναλωτές, οι οποίοι καταγγέλλουν την απώλεια αποσκευών τους κατά τη χρήση μέσων τακτικών επιβατικών θαλάσσιων μεταφορών, αιτούμενοι ακολούθως αποζημίωση.

Ωστόσο, η Αρχή μας βρίσκεται σε αντικειμενική αδυναμία άσκησης του διαμεσολαβητικού της ρόλου στις αναφορές αυτές, καθόσον δεν συνοδεύονται από αντίστοιχα αποδεικτικά στοιχεία προς επίρρωση των γεγονότων που επικαλούνται οι καταναλωτές.

Ειδικότερα, για τη στήριξη και ικανοποίηση ενός αιτήματος αποζημίωσης για απολεσθείσα ή για αποσκευή που υπέστη φθορά χρειάζεται να αναδειχθεί προηγουμένως η υπαιτιότητα του μεταφορέα, διακριβώνοντας εάν ενήργησε ή εάν παρέλειψε να ενεργήσει υπαιτιώς.

Στις περιπτώσεις, ωστόσο, των οποίων έχει μέχρι στιγμής λάβει γνώση ο Συνήγορος του Καταναλωτή δεν υπάρχει κάποιο στοιχείο που να αποδεικνύει ότι οι επιβάτες-καταναλωτές πράγματι παρέδωσαν τις αποσκευές τους για φύλαξη, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να στοιχειοθετηθούν στην πράξη οι περί απώλειας αιτιάσεις τους σε βάρος του μεταφορέα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- Σύμφωνα με το άρθρο 5, παρ. 2 του ν. 3709/2008 (ΦΕΚ Α' 213), ο θαλάσσιος μεταφορέας ευθύνεται για τη φθορά ή απώλεια αποσκευών εντός του πλοίου, **εφόσον αυτές παραδίδονται για φύλαξη και εκδίδεται σχετική απόδειξη.**
- Σύμφωνα με το άρθρο 14, παρ. 4 του νόμου, η παράδοση ογκωδών αποσκευών ή αντικείμενων προς φύλαξη **συγκαταλέγεται στις υποχρεώσεις των επιβατών**, ώστε να μην παρεμποδίζεται η διέλευση στους διαδρόμους του πλοίου, άρα η ύπαρξη κατάλληλων φυλασσόμενων χώρων εντός του πλοίου γι' αυτόν τον σκοπό αποτελεί **σαφή συνεπαγόμενη ευθύνη των μεταφορέων.**

Επιπλέον, συνεκτιμώντας ότι:

- Οι χώροι εντός των πλοίων, στους οποίους εναποτίθενται προς φύλαξη ογκώδεις αποσκευές ή αντικείμενα είτε υποχρεωτικά (δηλαδή, καθ' υπόδειξη του αρμόδιου προσωπικού του πλοίου για λόγους ασφαλείας) είτε προαιρετικά (από απλή επιθυμία του επιβάτη για διευκόλυνση του ταξιδιού του), εντοπίζονται κατά κανόνα σε σημεία του πλοίου που δεν είναι προσβάσιμα από τους επιβάτες κατά τη διάρκεια της **θαλάσσιας μεταφοράς, άρα βρίσκονται εκτός της σφαίρας επιρροής της δικής τους προσοχής και του ελέγχου τους.**
- Η **ακέραια απόδοση των αποσκευών**, έπειτα από τη φύλαξή τους εντός του πλοίου υπό τις ανωτέρω περιγραφόμενες συνθήκες, **αποτελεί αποτέλεσμα που ανταποκρίνεται στην εύλογη προσδοκία των επιβατών** και, παράλληλα, εντάσσεται εντός των αναμενόμενων συναλλακτικών υποχρεώσεων πρόνοιας και **ασφάλειας του μεταφορέα**, στο πλαίσιο της ευρύτερης θαλάσσιας μεταφορικής υπηρεσίας που παρέχει.

Τέλος, δεδομένου ότι:

- Το άρθρο 8 του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ Α' 191), όπως ισχύει τροποποιημένος, εισάγει την ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες **για κάθε περιουσιακή ζημιά που προκάλεσε παράνομα και υπαίτια κατά την παροχή αυτών στον καταναλωτή.**
- Ο παρέχων τις υπηρεσίες (ο μεταφορέας) έχει το βάρος της απόδειξης της έλλειψης της παρανομίας και υπαιτιότητας και, αντίστοιχα, ο ζημιωθείς (επιβάτης) υποχρεούται να αποδείξει τη ζημιά και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της παροχής της υπηρεσίας και της ζημίας.
- Η έκδοση απόδειξης φύλαξης αποσκευών με ευθύνη του μεταφορέα σε ειδικούς προς τούτο χώρους του πλοίου αποτελεί, κατά πρώτον και κύριον, **αδήριτη νόμιμη υποχρέωσή του**, η αθέτηση της οποίας επισείει μάλιστα τις κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, ΦΕΚ Α' 261), επιπροσθέτως δε συνιστά στοιχείο που **δύναται να διευκολύνει τη φιλική, εξωδικαστική διευθέτηση ανακουφισμένων διαφορών με αντικειμενικό και αμερόληπτο τρόπο**, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 του ν. 3709/2008 και, πάνω απ' όλα, **προς πρόδηλο όφελος αμφοτέρων των εκάστοτε εμπλεκομένων πλευρών.**

Για τους λόγους αυτούς συστήνουμε:

Α. Προς την Ένωση Εφοπλιστών Ακτοπλοΐας και τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας:

Να παρέμβουν άμεσα στα μέλη τους, με την αυστηρή υπόδειξη **να τηρούν αδιαλείπτως τις σχετικές με τη φύλαξη των αποσκευών προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας.**

Β. Προς τους επιβάτες-καταναλωτές:

Να ζητούν πάντοτε την έκδοση απόδειξης για αποσκευές που παραδίδουν για φύλαξη σε ενδεδειγμένους χώρους εντός των πλοίων. Επίσης, **να καταγγέλλουν άμεσα** και δίχως δισταγμό στις κατά τόπους Λιμενικές Αρχές περιπτώσεις στις οποίες δεν εκδίδεται η ως άνω απόδειξη.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ευάγγελος Ζερβέας

Κοιν.:

- (1) κ. Μιχάλη Χρυσοχοΐδη
Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Μεσογείων 119
101 92, Αθήνα

- (2) κ. Δημήτρη Σπυράκο
Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
Γενική Γραμματεία Καταναλωτή
Πλ. Κάνιγγος
101 81, Αθήνα

- (3) Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή
Ακτή Βασιλειάδη
185 10, Πειραιάς